

Den pædagogiske læreplan

**BILAG: praksisfortællinger om
de seks læreplanstemaer**

Møllevang Dagtilbud 2020

De seks læreplanstemaer er:

1. Alsidig personlig udvikling.
2. Social udvikling.
3. Kommunikation og sprog.
4. Krop, sanser og bevægelse.
5. Natur, udeliv og science.
6. Kultur, æstetik og fællesskab.

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Vuggestue

Indkøring

Fiona på 1 år er ny i vuggestuen. Fiona har de sidste 14 dage været meget sammen med den pædagog, som tog imod hende. Pædagogen sidder på gulvet med Fiona, der i dag sidder ved siden af og ikke på skødet af pædagogen, som hun har gjort tidligere. Fiona kravler lidt væk, vender sig om og ser efter pædagogen, som smiler anerkendende til hende. Fiona kravler lidt længere væk og vender sig mod pædagogen. Fiona kravler nu tilbage til pædagogen, som tager hende på skødet og siger, "hej igen, Fiona, var du lige på opdagelse?".

Afleveringssituation

Liva på 1,2 år er netop blevet afleveret. Liva græder, og en pædagog rækker sin hånd mod Liva og siger, "kom, så sætter vi os her, og så vil jeg gerne trøste dig". Pædagogen siger, "åh, jeg kan se, at du blev så ked af det, da mor skulle gå. Kom vi sætter os her". Pædagogen tager Liva på skødet, mens hun blidt vugger hende og siger, "du blev så ked af det, jaah, du blev så ked af det". Liva sidder nu lige så stille hos pædagogen uden at græde. Efter lidt tid siger pædagogen, "jeg tror, du har det fint igen". Hun ser på Livas ansigt og smiler. Liva signalerer, at hun gerne vil ned fra pædagogens skød, for hun har fået øje på en bold på gulvet.

Børn der hjælper hinanden

Anton på 1,6 år falder på legepladsen, og hans cykel vælter ned over ham. Han græder og kan ikke komme fri af cyklen. Ahmed på 2,7 år cykler forbi, men stopper op og står af cyklen og går hen til Anton. Uden ord

rejser han cyklen op, trækker Anton i ærmet, som kommer på benene igen. De griner begge og cykler videre sammen.

Lars på 1,9 år sidder på gulvet og græder. Tora på 1,1 år finder en sut på gulvet. Hun går hen og putter den i munden på Lars.

Børnehave

Ind i fællesskabet

Vi har en dreng, som var lidt svær at komme ind på. Han lavede mest noget for sig selv, når der var 'fri leg', hvilket gjorde, at hans sociale position i gruppen ikke var særlig høj. De andre børn sagde nej til ham og accepterede ham, men indbød ham ikke i legene.

Det ville vi selvfølgelig gerne ændre på, så vi begyndte at lege pirater, da det var et tema, som drengen syntes, var spændende. I starten var det bare drengen, en fast voksen og tre andre drenge, der deltog i legen.

Den voksnes rolle var at igangsætte legen og selv være aktiv deltagende i legen og opstille de fysiske rammer. Den voksne lod også børnene komme med deres ideer og bakkede op omkring deres påfund og opmuntrede dem til at bruge deres fantasi. Der var ekstra fokus på drengen, så han følte sig set og hørt.

Disse fire drenge fik et rigtig godt sammenhold omkring et fælles tredje, og drengen, som vi havde fokus på, åbnede sig op og kom med mange input til legen. I starten var han den, der sørgede for, at de andre pirater fik noget at spise, men siden voksede hans rolle til også at deltage i "plyndringer" af kendte historiske skatkamre og sagnomspundne byer.

Nu er legen åbnet op, og alle de børn, som har lyst til at være med, kan deltage. Drengen er med hver gang på lige fod med de andre, og han kommer med ideer og tør at konfrontere andre børn, også dem der er ældre, hvis han ikke er enig i deres forslag til legen.

Det er ikke kun i denne leg, at drengen har udviklet sig. Hans position i gruppen har også ændret sig. Han er blevet mere attraktiv for de andre børn, og han har selv fået mere lyst til at være sammen med de andre. Han tager initiativ til at lege og spørger, om andre vil være med. Han har fået mere selvværd, gåpåmod og viser engagement i de ting, som han deltager i.

At turde noget nyt

Vi leger skorsten til samling; pigerne mod drengene. Børnene skiftes til at gå op, alt efter om de finder kridtet eller ej.

Da det bliver Arthur's tur, vil han ikke og sidder bare og ryster på hovedet og trækker sig lidt tilbage. Pædagogen siger til Arthur, at han synes, Arthur skulle prøve, men han vil ikke. Så siger pædagogen, at det er i orden, og Arthur kan bare kigge på, og hvis han får lyst, så må Arthur meget gerne prøve.

De andre børn forsætter og har det sjovt, griner og jubler, imens vi er i gang. Arthur jubler og griner også på sin stille måde.

Næste gang det bliver Arthur tur, spørger pædagogen igen Arthur, om han ikke vil prøve. Dengang smiler Arthur, men han siger nej. Pædagogen spørger, om Arthur er helt sikker, og han nikker.

Legen køre videre, og næste gang drengen har mulighed for at prøve, går pædagogen hen til ham og spørg, om han skal gå med op og hjælpe, og den er Arthur med på. Pædagogen og Arthur klarer det sammen. Pædagogen roser Arthur, og han går stolt tilbage til sin plads.

SOCIAL UDVIKLING

Vuggestue

Samling

En pædagog holder den daglige samling med børnene. Hun starter med at sige: "Nu skal vi holde samling" og klapper med hænderne; alle børnene klapper også af glæde.

Pædagogen fortæller, at hun vil tælle, hvor mange børn der kommet til samling, og hun rører hver enkelt barnet på hovedet. Børnene smiler og hjælper pædagogen med at tælle.

Bagefter spørger pædagogen, om de kan hjælpe hende med at finde ud af, hvem der ikke er til stede den pågældende dag, og hun peger på billederne af børnene på væggen, hvor børnene skal sige deres navne højt. De store børn husker alle navnene.

Børnehave

At sætte grænser på en hensigtsmæssig måde

To børn leger butik på legepladsen. Sofie kommer hen og spørger "Må jeg være med?". "Nej, skrid!", råber de to børn.

Sofie løber grædende væk. En pædagog går hen og tager Sofie i hånden. Hun siger "Du blev ked af det". De går sammen hen til de to andre børn og butikken. "Hvad sker der?", spørger pædagogen. "Hun må ik' være med. Hun må ik' være med", råber de.

- 1- "Okay, I vil gerne lege selv", siger pædagogen. "jah!!" svarer de. "Det er fint. Men prøv at se Sofie. Hvorfor tror I, at hun græder?". "Fordi hun ik' må være med", svarer de. "Er det derfor, du græder, Sofie", spørger pædagogen. "Ja, de råber", siger Sofie. "De råber", siger pædagogen, "Kunne I sige det på en anden måde måske", spørger pædagogen. Intet svar. "Måske I næste gang kunne sige: Vi leger lige så godt eller ikke lige nu". Ingen siger noget.
- 2- Pædagogen siger "Jeg kan godt se, I leger godt. Sikke en fin butik. Mangler I ikke nogen kunder til at købe i butikken?" "Joo", siger børnene. Alle leger videre.
Efter lidt tid siger pædagogen "Når nogen spørger, om de må være med, kan man så svare på en god måde? Måske uden at råbe?"

KOMMUNIKATION OG SPROG

Vuggestue

Puslesituation

Astrid på 1 år ligger på puslebordet. Hun kigger op på mig. Vi får øjenkontakt. Hun smiler, og jeg smiler tilbage. Hun peger på Gurlis kasse. Hun pludrer. Jeg uddyber, "hov, du fik øje på Gurlis kasse. Og se lige, der er også en kasse til Ahmed, Bertil, Carla og Danny". Hun pludrer videre og peger op delfinen, der hænger ned fra loftet. Jeg smiler og prikker til den, så den begynder at gynges og siger "en fin delfin. Den er blå. Og sikke store øjne. Nej, hvor den gynger". Astrid smiler og klapper i hænderne.

Afleveringssituation

Fatima på 1,11 år og jeg er på vej ud til mor, som venter. Fatima siger, "jeg har fundet blomster". Jeg siger, "og sikke god du er til at finde blomster på legepladsen. Har du duftet til dem?". Fatima tager blomsterne op til næsen og snuser. Jeg smiler. "Det kilder i min næse", siger Fatima. Jeg begynder at grine, "puha, det kan jeg godt se på dig. Du rynker på næsen". Fatima tager sig til næsen og svar "ja."

Vi går videre. "Jeg skal hjem til mor", siger Fatima. "Ja, mor venter allerede. Vi må hellere skynde os. Skal vi se hvem, der kan løbe hurtigst?" Fatima begynder at fnise og løber ned ad gangen og siger, "jeg kommer først". Jeg svarer, "du løb godt nok stærkt".

Når mad skal smides ud

Vi er sproglige rollemodeller og bruger et varieret sprog. Vi har fokus på børneperspektivet og følger barnets spor og nysgerrighed. Vi sætter ord på vores og barnets handlinger.

Et barn, Viggo, kommer hen til en voksen med et stykke brød, der lå tabt på gulvet og siger "Hov – det?" og rækker brødet op til den voksne. "Det er gammelt brød. Adr, det skal i skraldespanden", svarer den voksne. Viggo siger ordet "skrald" og kigger hen på skraldespanden. Den voksne siger, "ja, du kan smide det ud i skraldespanden".

Børnehave

Rutinesituation som læringsmiljø

Der skal dækkes bord i børnehaven, og to af vores tosprogede drenge deltager i borddækningen. Alle delene bliver talt og benævnt under borddækningen. Senere på eftermiddagen finder pædagogen en bog frem, som handler om borddækningen. Drengene er ivrige efter at fortælle og deltage i højtlesningen.

Et barn og en voksen står i garderoben. Louise kan ikke få lynet sin jakke og bliver vred og råber "Lynlås!". Den voksne går til hen til pigen og spørger, om lyslåsen driller. Louise nikker. Den voksne siger, "ja, du vil gerne have hjælp til at lyne din lynlås på jakken".

Dialog om legen

To børn vil gerne lege sammen, men har hver deres idé om, hvordan legen skal leges. Den voksne spørger drengene om, hvordan legen skal leges, når der skal være en drage og en ørn med. Drengene kommunikerer, deler idéer og sætter ord på deres tanker og behov.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Vuggestue

Fællessamling med dans

I vores institution har vi en stor fredagssamling udenfor. Dette bliver gjort på tværs af stuerne og en pædagogisk aktivitet, hvor vi er samlet som hele hus. Her synger vi sange i forskelligt tempo, vi danser til sang med en præinstrueret danserutine, samt til sange hvor der ikke er en forud kendt dansemetode. Børn i alle aldre udvider her bevægelsesglæde og øver sig i at skifte mellem høj og lav arousal ved f.eks. stopdans.

Vi mærker vores puls, samtidig med vi mærker de omgivelser, vi er i. Er det koldt? Skinner solen? Blæser det? Er undergrunden fugtig?

Sangene er nøje udvalgt til, at kroppen kan bruges på forskellige måder. F.eks. stående, liggende, kravlende og hoppende.

En pige, som er forsigtig hvad angår motorisk udfoldelse i aktivitet, har det seneste stykke tid ladet sig rive med i den positive stemning, der er under aktiviteten. Hun er gået fra at stå op ad muren og observere, til at have et lille rum på pladsen hvor hun bevægede sig i og til at løbe frit rundt mellem børnene i sin stue. Denne aktivitet er blevet gentaget den sidste måned, og vi ser flere, der begynder at deltage. Bevægelsesglæden har stor betydning bag denne aktivitet.

Børnehave

Sange der indbyder til bevægelse

Når vi har samling, synger vi sange, hvor kroppen bliver brugt på forskellige måder. Der er sange med fagter i det små, hvor f.eks. lille Peter edderkop kravler op ad muren. Andre sange er med større bevægelser, der kræver mere plads. Det er f.eks. jeg gik mig over sø og land. Vi har også sange, der udfordre, hvordan vi i forvejen bruger kroppen, f.eks. tossesangen, hvor man gør forskellige bevægelser, mens man synger den samme sætning. Vores samlinger er på den måde med til at kunne give børnene mulighed for at udforske forskellige måder at bruge kroppen på.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Vuggestue

Dyr på legepladsen

Vi har på legepladsen ophængt laminerede billeder og infosedler omkring de forskellige dyr, vi finder i og omkring vores vuggestue. Dette gøres for, at børnene bliver nysgerrige på det dyreliv, der omringer os dér, hvor vi har vores hverdag. Vi har med ophængene endnu mere fokus på samtaler om dyr og naturen, og vi går på jagt rundt omkring på legepladsen for at se, om vi kan finde de dyr, vi ser på ophængene. Vi oplever, at børnene udviser interesse for de ophængte dyr på sedlerne, og glæden er stor, når vi ser dyrene i virkeligheden, og vi kan koble billederne og samtalerne sammen med det levende dyr.

Børnehave

Vejret og overtøj

En pædagog spiser frokost med fire børn. Pædagogen spørger børnene "Hvordan er vejret i dag?" Ingen af børnene svarer. Pædagogen siger "Prøv at se ud ad vinduet". Herefter siger et barn "Det regner". Pædagogen svarer "Ja, det er rigtigt. Er der så nogen, som ved hvad for overtøj, vi skal have på ude på legepladsen?" Ingen af børnene svarer. Pædagogen smiler og spørger igen "Skal vi have badetøj eller regntøj på?". Børnene griner, og to af dem svarer i kor "regntøj". "Hvorfor?", spørger pædagogen. "Fordi det regner", svarer et barn. "Ja", siger pædagogen.

Snegle på legepladsen

Et barn, Nina, kommer over til en pædagog. Nina har en spand i hånden. "Se, hvad jeg har fundet", siger hun. "Hvad er det?", spørger pædagogen, mens hun sætter sig på hug og kigger ned i spanden. Nina svarer "snegle". "Hvor har du fundet dem?" "Bare her", siger barnet. Pædagogen kigger igen ned i spanden og siger så "snegle er ikke så glade for sand. De kan bedre lide græs og grene". Nina kigger på pædagogen, så ned i spanden og så på pædagogen igen. "Skal jeg hjælpe dig med at finde et godt hjem til sneglene", spørger pædagogen. Nina svarer ja. Sammen går pædagogen og barnet rundt på legepladsen for at finde et godt sted til sneglene.

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Vuggestue

Betydning af farver

Ude på legepladsen har en gruppe børn siddet og malet på nogle kegler. Pædagogen står og pakker maling og pensler sammen, da Stella cykler hen til pædagogen. Stella siger, "jeg har ikke malet". "Nej, jeg spurgte dig, men du ville ikke være med til at male", svarer pædagogen. Stella ser på mig og over på keglerne, som de andre børn har malet.

"Der er ingen lyserød". Pædagogen ser på Stella og spørger, "Jamen, det var derfor du ikke ville være med til at male?" Stella nikker. Pædagogen fortsætter "Stella, vi kan bare blande den røde maling og den hvide maling, så bliver det til lyserødt". Stella smiler og siger, "Okay, så vil jeg gerne male og røre rundt". Stella sætter sig op til bordet og får forklæde på. Pædagogen finder skål, pensel og maling frem.

Pædagogen kigger på Stella og spørger, "hvilken farve skal jeg starte med at putte i skålen?" Stella peger på den røde og siger "den røde". Pædagogen hælder den røde farve op i skålen og putter derefter lidt hvid maling i. Stella tager penslen og rører rundt i malingen.

Efter et stykke tid spørger pædagogen, "Er det den lyserøde du vil male med nu?" Stella ryster på hovedet. "Nej, det skal være ligesom mine sandaler". De kigger sammen på sandalerne. Pædagogen siger, "nåh... jamen, jeg tror, vi skal have noget mere hvid maling i". Stella smiler, mens hun får mere hvid maling i skålen og rører rundt.

En anden pige – Klara – kommer hen til bordet og siger "Stella". Stella ser på Klara og siger "Se Klara har lyserøde sandaler på ligesom mig". Stella ser på pædagogen. "Ja, det er rigtigt, skal vi se, om det er den rigtige farve lyserød nu?", svarer pædagogen.

Stella strækker benet ud til siden. Pædagogen foreslår, "Prøv at kravle ned, Stella. Så sætter vi skålen ved siden af dine sandaler". Stella kravler ned. Klara stiller sig ved siden af Stella og griner. Pædagogen tager skålen med lyserød maling og stiller den ved siden af Stellas sandaler. Stella smiler og vipper med foden. Klara kigger på Stella og derefter på pædagogen og siger: "Også min". Stella tager skålen og sætter den ved siden af Klaras sandaler. Klara smiler og peger på Stellas sandaler.

Stella ser på pædagogen og siger, "Jeg vil gerne male nu på keglen". Sammen finder de en kegle, og Stella får malet den lyserød.

Madkultur

Madfar, kokken der laver mad til os, kommer ind på stuen under måltidet. Han spørger ind til maden og fortæller om dagens ret. Han fortæller, at børnene altid er velkommen i køkkenet til en snak om mad og en smagsprøve. På en opslagstavle har han også billeder af dagens ingredienser. Det øger deres nysgerrighed for maden.

Børnehave

Madkultur

Til middag spørger Hassan til Tobias, da de spiser madpakker: "Er det svinekød?", og han peger på drengens mad. "Det ved jeg ikke", svarer Tobias, "det er hamburgerryg". Pædagogen går ind i samtalen: "Hamburgerryg er lavet af gris". "Adr", siger Hassan. Pædagogen siger: "Du spiser ikke gris, fordi du er muslim. Når man er kristen, må man godt spise gris. Jeg kan godt lide hamburgerryg". "Jeg spiser ikke gris", siger Hassan. "Næh", siger pædagogen, "du spiser din mors gode mad. Fik I Sambusi i går? Jeg kan se, at du har Sambusi i madpakken".

Eid

Der er samling, og børnene sidder i rundkreds. Pædagogen kigger rundt på børnene og siger: "Der er mange, børn, som ikke er her i dag. Er der nogen, som ved hvorfor?" Nogle ryster på hovedet, men en dreng siger: "Det er fordi, der er fest". "Ja, hvad er det for en fest?", spørger pædagogen. "Det er fest. Jeg skal i legeland. Min far henter mig." Pædagogen siger "Ja, det er Eid i dag. Det er muslimerne, der holder en stor fest. Det er ligesom, når vi holder jul. Familierne er sammen, og børnene får gaver, og man spiser dejlig mad". "Hvad er muslimer?", spørger et barn. "Muslimer tror på en gud, der hedder Allah. Ligesom kristne tror på en gud", svarer pædagogen. "Min mor tror på Gud", siger en pige. Og snakken fortsætter i en tid, indtil børnene tager fat på sangen.

Nisser

Det er jul. Børnene er i skoven for 'at finde nissen'. Snakken går på, f.eks. hvor nissen bor, hvad de spiser, og at de laver gaver i julemandens værksted. Pædagogen fortæller, at der også findes drillenisser. Ude på landet i gamle dage boede der drillenisser på alle bondegårdene, og de drillede bondemanden.

Hatteteater

På stuen er der hatteteater. Hattene ligger spredt ud på bordet, og børnene vælger hatte og giver dem betydning: sur politimand, sød prinsesse og fin dame. Spillet går i gang. Børnene får ideerne, og den voksne binder historien sammen.

Eventyr

Der opføres rødhætte til samling. Børnene får rollerne og gennemspiller eventyret. Den voksne strukturerer og sørger for simple kulisser og udklædning. Børnene kender historien og ved, hvad de skal sige.

Den voksne sidder på madrassen, og børnene sidder rundt om hende. Hun laver bordteater med figurer. Denne gang er det eventyret "Musikanterne fra Bremen". Kan dyr egentlig synge?

Kendskab til farver

Vi er på atelier. Børnene sidder med forklæder på, og den voksne forklarer, at der skal trylles med farver. Alle børn får et plastikkrus med lidt gul maling i og en pensel. De voksne går rundt og drypper en lille dråbe blå i den gule. Pædagogen siger: "alle skal vente med at røre i malingen, så vi får overraskelsen på samme tid". Til sidst rører børnene i malingen. "Den bliver grøn", råber en pige overrasket. Pædagogen lader som om, at det er en stor overraskelse og siger "Nej, hold da op. Du kan trylle. Du fik gult og blåt, og nu har du grønt".

